

APÁCZAI CSERE JÁNOS

MAGYAR NYELV, IRODALOM ÉS KULTÚRA NEMZETKÖZI TANTÁRGYVERSENY

Kolozsvár, 2015. május 7–10.

7 – 8. osztály

A tételek kidolgozására szánt idő: 3 óra

I. TÉTEL

40 pont

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget, majd válaszolj a kérdésekre/oldd meg a feladatokat!

...Lélegzet-visszafojtva hallgattuk a mesét s a szomorú éneket, amit az asszony olyan gyönyörűen énekelt, hogy még a felnőttek is megkönnyezték.

– De egyszer csak – folytatta halkán az asszony –, egyszer csak meghallotta a mostoha a királylány énekét.

– Nahát, én fát csinállok belőled, te semmirekellő – ragadta meg a hajánál fogva a királykisasszonyt, s kilódította a várból, oda a csorgó fölé, ahol most az a bokor zöldell. S hát abban a pillanatban a királykisasszony gyönyörű fenyőfává változott.

– Boszorkány volt az a mostoha – vetette közbe valaki.

– Boszorkány hát – folytatta a mesélő asszony –, de nem az ő akaratából változott fenyőfává a királykisasszony, hanem az édesanyja síron túl is tartó gondoskodása vette ki ekképpen a gonosz mostoha kezéből. Mert ha a mostoha változtatta volna fává a királykisasszonyt, akkor nem lett volna annak a fenyőnek olyan jótékony árnyéka, hogy aki alája telepedik, ha beteg, meggyógyul, ha pedig öreg, megfiatalodik.

– Hát olyan árnyéka volt?

– Olyan annak. De egyszer aztán, amikor a mostoha is már kezdett ráncosodni, s alája telepedett, hogy fiatalodjék, villám hasított a fába. De csak az alatta ülő mostohát égette el, hogy még pora sem maradt. A fa alatt pedig megnyílt a föld, és össze is csukódott. Ekképpen vette magához a szerető anya az ő egyetlen leányát. Akkor fakadt az a forrás. A bánatos királylány könnyeiből táplálkozik, mert akármilyen boldog is most szegényke ott lenn az édesanyja mellett, örömeiben is állandóan a könnyeit hullatja. Úgy megszokta volt a sírást a nagy árvaságban. És hullatja mindaddig, míg vissza nem jön Csaba királyfi vagy az ő követe, aki méltó vőlegénye lehetne a föld mélyébe menekített királylánynak, aki addig is ilyenformán gondoskodik szeretett népéről, hogy legalább friss ivóvízben ne lássunk hiányt ilyen nagy dologidőben.

(Kányádi Sándor: *A bánatos királylány kútja* – részlet)

1. Milyen mesei fordulatokat, motívumokat idéz meg az elbeszélte történet? 10 pont

2. Írj 10-15 mondatos monológot a fa alá telepedő ráncos mostoha nevében! 20 pont

3. Véleményed szerint miért égette meg a mostohát a varázsfa? 5 pont

4. Te hogyan mondanád?

lélegzet-visszafojtva hallgattuk

5 pont

semmirekellő

kilódította

követe

dologidőben

APÁCZAI CSERE JÁNOS

MAGYAR NYELV, IRODALOM ÉS KULTÚRA NEMZETKÖZI TANTÁRGYVERSENY

Kolozsvár, 2015. május 7–10.

II. TÉTEL

40 pont

Alkoss 25-30 mondatos elbeszélő szöveget, amelynek kezdő-, illetve zárómondatai az alábbi Kányádi-sorok legyenek! Írásodnak adj címet!

„Kézen fogott, bevezetett...”

„Lucskos, latyakos ősz vége volt...”

Nyelvhelyesség, helyesírás

10 pont

Jelenlét

10 pont

Összesen

100 pont

APÁCZAI CSERE JÁNOS

MAGYAR NYELV, IRODALOM ÉS KULTÚRA NEMZETKÖZI TANTÁRGYVERSENY

Kolozsvár, 2015. május 7–10.

Javítókulcs

7–8. osztály

I. TÉTEL

40 pont

1. Mesei fordulatok, motívumok: mesehősök, átváltozás, csodás elemek, mesei igazságszolgáltatás stb. **10 pont**

2. A monológ követelményeinek betartása **5 pont**

A beszédhelyzethez való igazodás **5 pont**

Kreativitás **10 pont**

3. *Megfelelő érvek* **5 pont**

4. Lehetséges válaszok: **5 pont**

lélegzet-visszafojtva hallgattuk = figyelmesen hallgattuk

semmirekellő = haszontalan

kilódította = kidobta

követe = küldöttje

dologidőben = munkaidőben

Minden más, a javítók által helyesnek ítélt válasz elfogadható.

II. TÉTEL

40 pont

Az elbeszélő szöveg sajátosságainak betartása **10 pont**

Szövegkohézió **10 pont**

Találó cím **5 pont**

Kreativitás **15 pont**

Nyelvhelyesség, helyesírás **10 pont**

Jelenlét **10 pont**

Összesen **100 pont**